

REPUBLIKA SRBIJA

RATEL

REGULATORNA AGENCIJA ZA
ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
I POŠTANSKE USLUGE

PREGLED TRŽIŠTA EKSPRES I KURIRSKIH USLUGA U REPUBLICI SRBIJI

- PRVI KVARTAL 2020. GODINE –

U skladu sa ustaljenom praksom obrade kvartalnih podataka, analiziraju se kvartalni izveštaji, u datom pregledu tržišta, a koji se odnosi na prvi kvartal 2020. godine i daju prikaz uporednog pregleda prvog kvartala (Q1) 2020. godine u odnosu na četvrti kvartal (Q4) 2019. godine za ekspres pošiljke u unutrašnjem i međunarodnom saobraćaju, kao i za kurirske usluge u unutrašnjem poštanskom saobraćaju. Kako bi pregled tržišta pružio što bolji prikaz navedenih usluga na tržištu, takođe su prikazani i uporedni podaci u odnosu na isti kvartal (Q1) prethodne 2019. godine. Obradeni podaci odnose se na operatore koji su u posmatranom periodu bili aktivni na tržištu poštanskih usluga i koji su dostavili podatke u kvartalnim upitnicima. Ovo se posebno odnosi na podatke za kurirske usluge, jer broj aktivnih operadora, odnosno broj operadora koji dostavljaju podatke u kvartalnim izveštajima značajno varira iz kvartala u kvartal.

U tabelama koje slede, prikazani su podaci o ostvarenom obimu na tržištu ekspres i kurirskih usluga u 2019. godini (*Tabela 1, Tabela 2, Tabela 3*).

Obim UPS	Ekspres pošiljke							Ukupno ekspres pošiljaka		Ukupno
	0-500 grama		501 g-1 kg	1kg-2 kg	2 kg-5kg	5kg-10kg	preko 10 kg	dokumenta	roba	
	dokumenta	roba								
	1	1a	2	3	4	5	6	7	8=1a+2+3+4+5+6	
OBIM 2019 UKUPNO	5.030.601	11.884.259	4.672.102	3.975.122	4.743.461	2.846.430	4.446.527	5.030.601	32.567.901	37.598.502
Učešća obima po masi (%)	13,4	31,6	12,4	10,6	12,6	7,6	11,8	13,4	86,6	100

Tabela 1: Ukupan obim ekspres pošiljaka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju u 2019. godini

Obim MPS	Ekspres pošiljke															Ukupno		Ukupno ekspres pošiljaka	
	0-500 grama				501 g-1 kg		1kg-2kg		2kg-5kg		5kg-10kg		10-20 kg		preko 20 kg				
	polaz		dolaz		polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz			
	dokum.	roba	dokum.	roba															
1	1a	2	2a	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15=1+1a+3+5+7+9+11+13	16=2+2a+4+6+8+10+12+14		
OBIM 2019 UKUPNO	126.803	24.682	173.844	34.675	15.467	40.559	16.060	41.817	24.031	54.025	10.440	36.916	7.226	24.343	7.941	29.842	232.650	436.021	668.671
Učešća obima po masi (%)	19,0	3,7	26,0	5,2	2,3	6,1	2,4	6,3	3,6	8,1	1,6	5,5	1,1	3,6	1,2	4,5	34,8	65,2	100

Tabela 2: Ukupan obim ekspres pošiljaka u međunarodnom poštanskom saobraćaju u 2019. godini

	Ukupno
Ukupan obim 2019.	157.019

Tabela 3: Ukupan broj pošiljaka koje su obavili operatori kurirskih usluga u 2019. godini

Potrebno je na početku naglasiti da posmatrani period obuhvata i mesec mart tekuće godine u kome je zbog pandemije virusa Kovid-19 uvedeno i vanredno stanje u Republici Srbiji kao i svim zemljama EU, što je definitivno uticalo na smanjenje obima pruženih usluga kako ekspres u domaćem i međunarodnom saobraćaju, tako i kurirskih usluga.

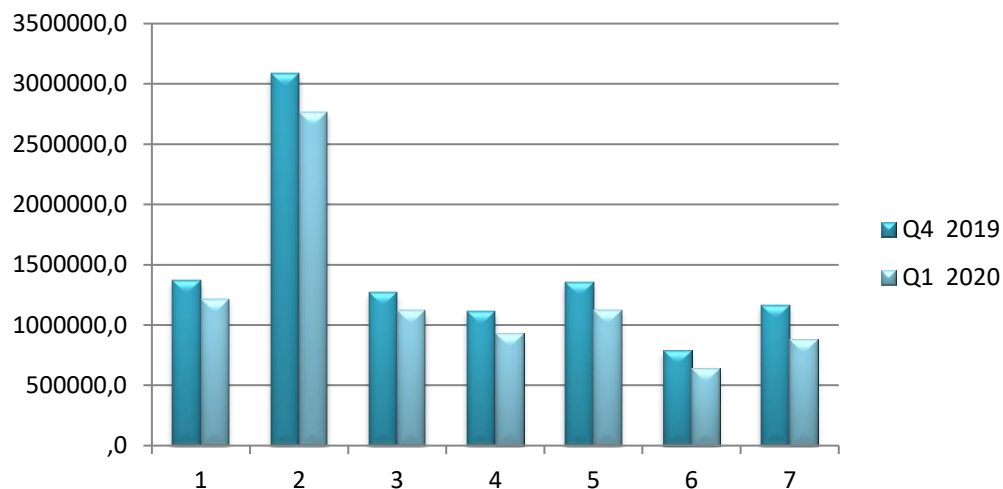
Ekspres pošiljke u unutrašnjem poštanskom saobraćaju (UPS)

Kao i u prethodnom izveštaju koji se odnosio na četvrti kvartal 2019. godine, i u prvom kvartalu 2020. godine 14 poštanskih operatera je obavljalo ekspres usluge u unutrašnjem poštanskom saobraćaju. U nastavku je prikazan uporedni pregled prvog kvartala (Q1) 2020. godine u odnosu na četvrti kvartal (Q4) 2019. godine (*Tabela 4, Grafik 1*) koji se odnosi na tržište ekspres usluga u unutrašnjem poštanskom saobraćaju.

Za razliku od prethodnih izveštaja, koji se odnose na 2019. godinu, u prvom kvartalu 2020. godine (Q1) zabeležen je ukupan pad obima saobraćaja od (-14%). Kao što se može videti u datom prikazu, iz prezentovanih tabela i grafika za posmatrane kvartale. U prvom kvartalu 2019. godine zabeležen je pad obima ekspres pošiljaka koje sadrže dokumenta, takođe beležimo pad i u kategorijama pošiljke koje se odnose na robu po svim stopama mase, gde je zabeležen prosečan pad od oko (10%). Najveći pad beležimo u kategoriji stope mase robe pošiljke do 500g.

	Ekspres pošiljke UPS - poređenje Q4 2018/2019							Ukupno ekspres pošiljaka		Ukupan obim
	Posiljke do 500 g		501 g-1 kg	1-2kg	2-5kg	5-10 kg	preko 10 kg	Dokumenta	Roba	
	Dokumenta	Roba								
Q4 2019	1.366.268	3.091.072	1.268.308	1.111.052	1.355.953	790.556	1.164.693	1.366.268	8.781.634	10.147.902
Učešće obima po masi Q4 2019	13	30	12	11	13	8	11	13,5	86,5	100
Q1 2020	1.215.461	2.766.509	1.118.933	930.101	1.126.259	643.617	878.573	1.215.461	7.463.992	8.679.453
Učešće obima po masi Q1 2020	14	32	13	11	13	7	10	14	86	100

Tabela 4: Poređenje obima ekspres pošiljaka za Q4 2019/Q1 2020. godine u unutrašnjem poštanskom saobraćaju

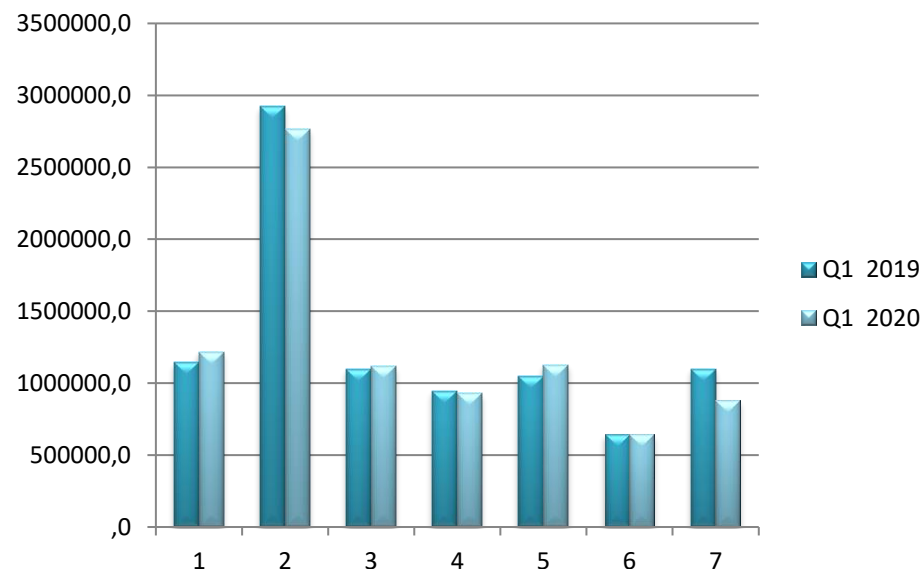

Grafik 1: Prikaz obima ekspres pošiljaka u unutrašnjem saobraćaju za Q4 2019. i Q1 2020. godine

Pregled koji nam pruža potpunije podatke o stanju na posmatranom tržištu, vidi se u uporednom pregledu ukupnog obima ekspres pošiljaka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju za isti kvartal (Q1) u 2019. i 2020. godini. U odnosu na isti kvartal 2019. godine, u prvom kvartalu 2020. godine takođe je zabeležen blagi pad ukupnog obima ekspres pošiljaka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju od oko -2%. Kada detaljnije pogledamo tabelu 5 zanimljivo je istaći i blagi rast pošiljaka u kategoriji koje se odnose na kategoriju dokumenta, dok je takođe zabeležen neznatan rast obima pošiljaka koje sadrže robu u kategoriji stopa mase od 501g-1kg, 2kg-5kg i 5kg-10kg. Zanimljivo je istaći da najveći pad zabeležen u kategoriji paketi preko 10 kg. (Tabela 5, Grafik 2).

	Ekspres posiljke UPS - poređenje Q1 2019/2020							Ukupno ekspres pošiljaka		Ukupan obim
	Posiljke do 500 g		501 g-1 kg	1-2kg	2-5kg	5-10 kg	preko 10 kg	Dokumenta	Roba	
	Dokumenta	Roba								
Q1 2019	1.087.451	2.919.813	1.099.312	943.569	1.046.151	642.804	1.099.510	1.087.451	7.751.159	8.838.610
Učešće obima po masi Q1 2019	12	33	12	11	12	7	12	12	88	100
Q1 2020	1.215.461	2.766.509	1.118.933	930.101	1.126.259	643.617	878.573	1.215.461	7.463.992	8.679.453
Učešće obima po masi Q1 2020	14	32	13	11	13	7	10	14	86	100

Tabela 5: Poređenje obima ekspres pošiljaka u Q1 2019/2020. godine u unutrašnjem poštanskom saobraćaju

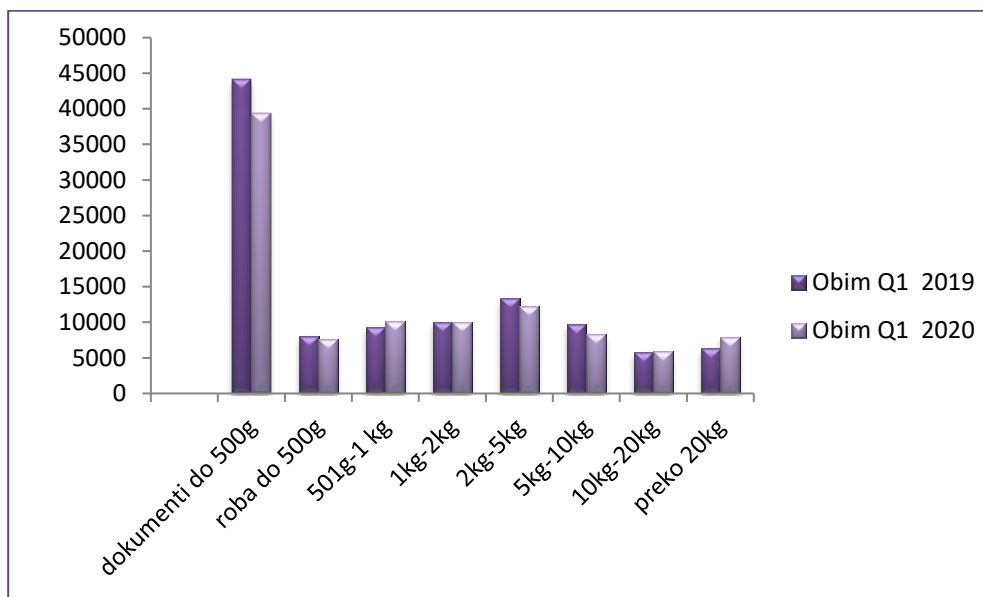
Grafik 2: Prikaz obima ekspres pošiljaka u unutrašnjem saobraćaju u Q1 2019/2020. godine

Ekspres pošiljke u međunarodnom poštanskom saobraćaju (MPS)

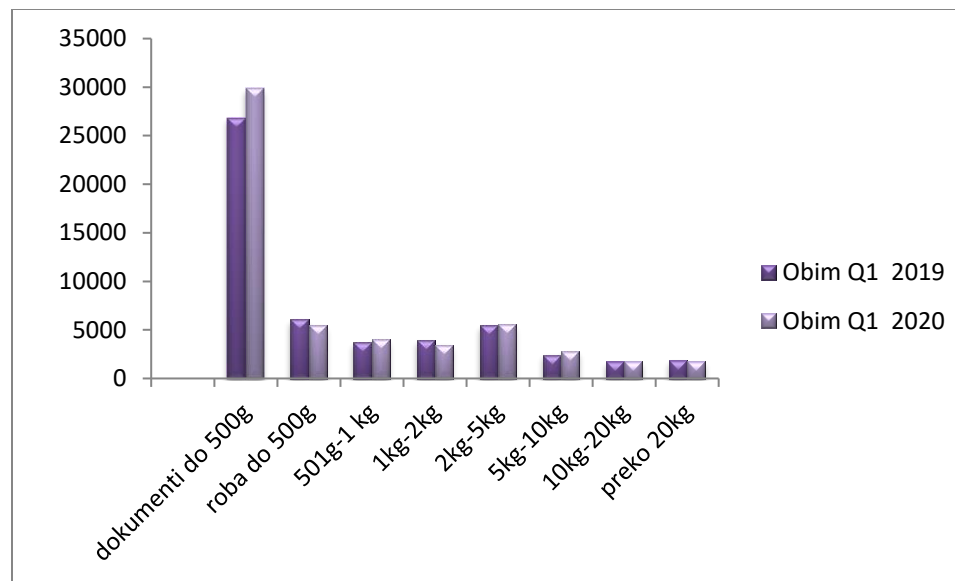
Što se tiče tržišta ekspres pošiljaka u međunarodnom poštanskom saobraćaju, možemo zaključiti da je situacija veoma slična kao i u unutrašnjem saobraćaju, ali prvo da naglasimo da je u prvom kvartalu 2020. godine osam poštanskih operatora obavljalo ekspres usluge u međunarodnom poštanskom saobraćaju. Za ovo tržište dat je uporedni prikaz prvog kvartala (Q1) 2020. godine u odnosu na prvi kvartal (Q1) 2019. godine (*Tabela 6, Grafik 3, Grafik 4*). Kao što se može videti u priloženoj tabeli, u prvom kvartalu 2020. godine ukupan obim pošiljaka je ostao na nivou istog kvartala prethodne 2019. godine, i to beležimo blagi porast pošiljaka u polazu, dok je primetan neznatan pad obima pošiljaka u dolazu. Primetno je da se ukupan obim pošiljaka neznatno promenio posmatrano po stopama mase. Dok je zabeležen rast kod pošiljaka koje sadrže dokumenta u polazu mase od 0g do 500g, tako je primetan i pad kod pošiljaka koje sadrže dokumenta u dolazu mase od 0g do 500g. Učešće obima po stopi mase je gotovo isto kao i u prvom kvartalu 2020. godine.

Obim MPS	Ekspres pošiljke																Ukupno		Ukupno ekspres pošiljaka
	0-500 grama				501 g-1 kg		1kg-2kg		2kg-5kg		5kg-10kg		10-20 kg		preko 20 kg		polaz	dolaz	
	polaz		dolaz		polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz					
	dokum.	roba	dokum.	roba															
1	1a	2	2a	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15=1+1a+3 +5+7+9+11+ 13	16=2+2a+4+6 +8+10+12+14	17=15+16	
Učešće obima Q1 2019	26.831	6.094	44.133	8.008	3.712	9.278	3.938	10.058	5.485	13.370	2.404	9.675	1.740	5.715	1.858	6.293	52.062	106.530	158.592
Učešće obima po masi Q1 2019	17	4	28	5	2	6	2	6	3	8	2	6	1	4	1	4	33	67	100
Učešće obima Q1 2020	29.903	5.484	39.314	7.624	3.996	10.068	3.461	9.991	5.553	12.225	2.781	8.289	1.746	5.899	1.762	7.862	54.686	101.272	155.958
Učešće obima po masi Q1 2020	19	4	25	5	3	6	2	6	4	8	2	5	1	4	1	5	35	65	100

Tabela 6: Poređenje obima ekspres pošiljaka za Q1 2019/2020. godini u međunarodnom poštanskom saobraćaju

Grafik 3: Prikaz obima ekspres pošiljaka u dolazu MPS za Q1 2019/2020 godine

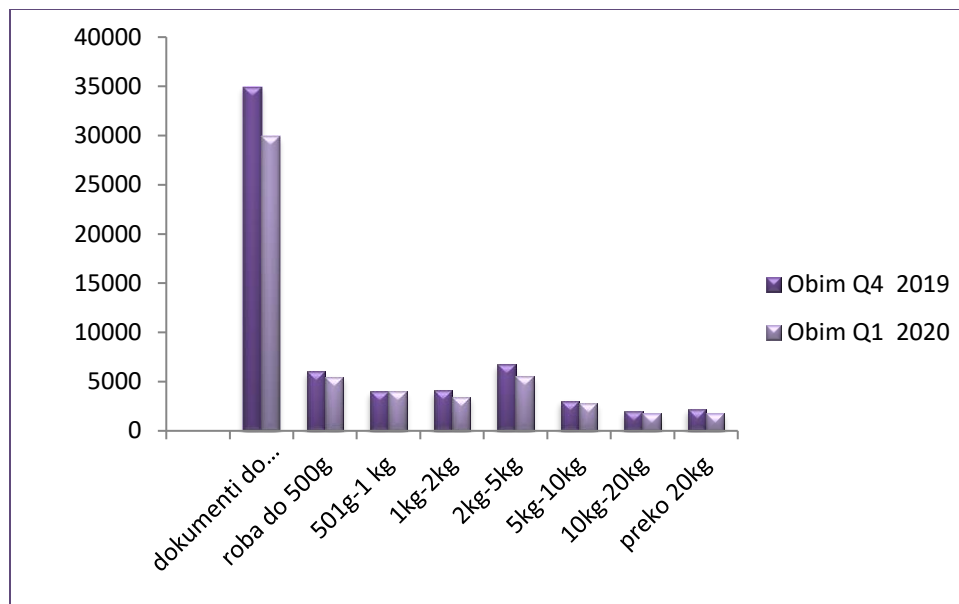
Grafik 4: Prikaz obima ekspres pošiljaka u polazu MPS za Q1 2019/2020 godine

Za razliku od analize koja je obuhvatala period Q1 2020. u odnosu na Q1 2019. godine, u ovom slučaju imamo drugačiju sliku kada posmatramo ostvareni obim pošiljaka u međunarodnom saobraćaju u prvom kvartalu 2020. godine u odnosu na četvrti kvartal 2019. godine. U prvom kvartalu beležimo pad ukupnog obima pošiljaka od oko -12%. Potrebno je istaći da je pad obima pošiljaka po svim stopama mase ujednačen što dodatno potvrđuje pretpostavku o uticaju pandemije, odnosno uvođenju vanrednog stanja. (Tabela 7, Grafik 5 i Grafik 6). Možemo istaći da je najveći pad zabeležen u kategoriji dokumenta do 500 g i to u polazu.

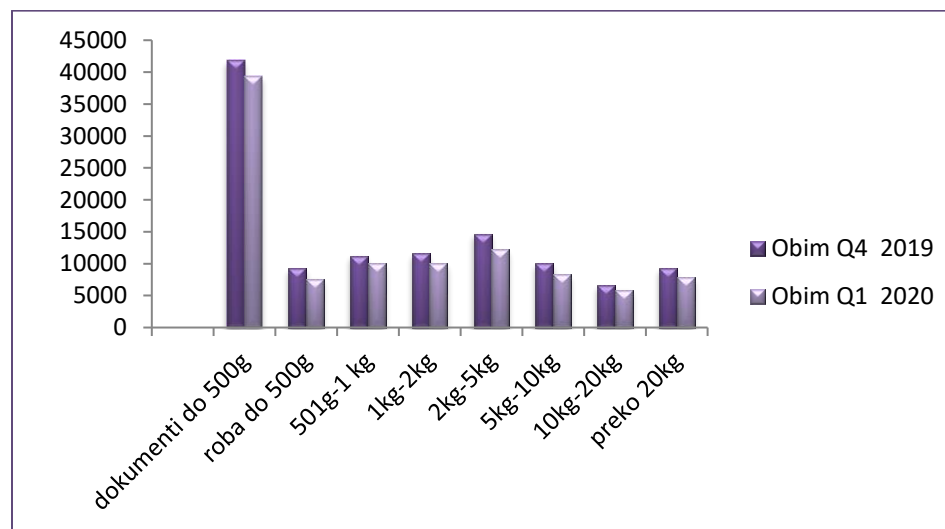
Obim MPS	Ekspres pošiljke																Ukupno		Ukupno ekspres pošiljaka
	0-500 grama				501 g-1 kg		1kg-2kg		2kg-5kg		5kg-10kg		10-20 kg		preko 20 kg		polaz	dolaz	
	polaz		dolaz		polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz					
	dokum.	roba	dokum.	roba															
	1	1a	2	2a	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15=1+1a+3+5+7+9+11+13	16=2+2a+4+6+8+10+12+14	17=15+16
Učešće obima Q4 2019	34.931	6.040	41.761	9.265	3.978	11.184	4.063	11.594	6.742	14.641	3.015	10.106	1.984	6.634	2.150	9.306	62.903	114.491	177.394
Učešće obima po masi Q4 2019	20	3	24	5	2	6	2	7	4	8	2	6	1	4	1	5	35	65	100,0
Učešće obima Q1 2020	29.903	5.484	39.314	7.624	3.996	10.068	3.461	9.991	5.553	12.225	2.781	8.289	1.746	5.899	1.762	7.862	54.686	101.272	155.958
Učešće obima po masi Q1 2020	19	4	25	5	3	6	2	6	4	8	2	5	1	4	1	5	35	65	100

Tabela 7: Poređenje obima ekspres pošiljaka u Q4 2019. i Q1 2020. godine u međunarodnom poštanskom saobraćaju

U dijagramima koji slede dat je uporedni prikaz ukupnog broja pošiljaka za prvi kvartal 2020. godine u odnosu na četvrti kvartal 2019. godine, i to zasebno za pošiljke u polazu i dolazu.

Grafik 5: Prikaz obima ekspres pošiljaka u polazu u međunarodnom saobraćaju u Q4 2019. i Q1 2020. godine

Grafik 6: Prikaz obima ekspres pošiljaka u dolazu u međunarodnom saobraćaju u Q4 2019. i Q1 2020. godine

Kurirske usluge u unutrašnjem poštanskom saobraćaju

Što se tiče pregleda tržišta kurirskih usluga, a na osnovu dostavljenih podataka za prvi kvartal 2020. godine, utvrđeno je da je 20 operadora obavljalo kurirske usluge, odnosno 20 operadora je dostavilo izveštaje. Za razliku od prethodnog izveštaja, neophodno je naglasiti da je broj kurirskih operadora koji su dostavili kvartalne izveštaje, neznatno manji u odnosu na prethodni kvartalni izveštaj. S tim u vezi, u pregledu je dat uporedni prikaz prvog kvartala (Q1) 2020. godine u odnosu na prvi kvartal (Q1) 2019. godine (*Tabela 8, Grafik 7*).

Primetan je pad broja pošiljaka u prvom kvartalu tekuće 2020. godine u odnosu na prvi kvartal 2020. godine i to -6,6% (-13,6% u prethodnom kvartalnom izveštaju), što nam pokazuje smanjen trend pada ove usluge.

OBIM Q1 2019	35.299
OBIM Q1 2020	32.984
Stopa rasta/pada Q1 201/Q1 2020	-6,6

Tabela 8: Poređenje obima pošiljaka kurirskih operadora za Q1 2019/2020 godine

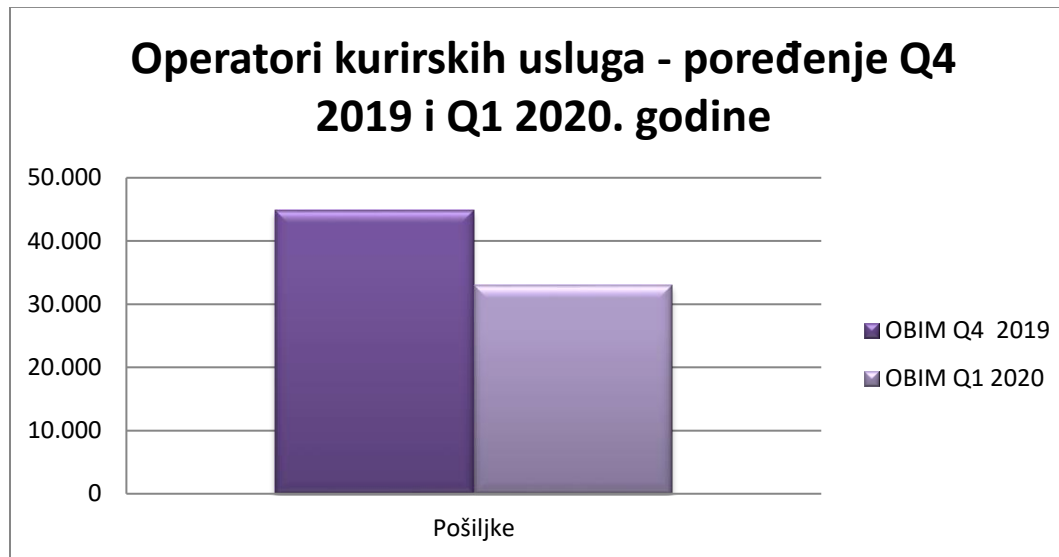

Grafik 7: Prikaz obima pošiljaka kurirskih operadora za Q1 2019/2020 godine

Analizirajući podatke koji se odnose na uporedni pregled prvog kvartala (Q1) 2020. godine u odnosu na četvrti kvartal (Q4) 2019. godine, možemo naglasiti da nakon porasta broja pošiljaka i to čak 26,9% u prošlom pregledu, u ovom periodu ponovo beležimo pad obima i to za 26,4%. Zanimljivo će biti posmatrati obim broja pošiljaka kurirskih usluga u narednom periodu, odnosno videti da li će se nastaviti trend pada broja pošiljaka, ili će nakon normalizacije situacije ponovo doći do porasta obima kurirskih usluga. (*Tabela 9, Grafik 8*).

OBIM Q4 2019	44.806
OBIM Q1 2020	32.984
Stopa rasta/pada Q4 2019/Q1 2020	-26,4

Tabela 9: Poređenje obima pošiljaka kurirskih operatora u Q4 2019 i Q1 2020. godine

Grafik 8: Prikaz obima pošiljaka kurirskih operatora u Q4 2019. i Q1 2020. godine

Analiziranjem podataka prvog kvartala tekuće 2020. godine, nismo dobili pravu sliku koja bi u kontinuitetu odlikavala pravo stanje na tržištu ekspres usluga u domaćem i međunarodnom saobraćaju, kao i na tržištu kurirskih usluga, tako da će biti interesantno pratiti kakvo će stanje biti u narednim pregledima, i na koji način će tržište moći da odgovori novim izazovima u situaciji kakvu je stvorila pandemija virusa Kovid-19.